

Bruxelles, 24.9.2020
COM(2020) 591 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**referitoare la
Strategia UE privind finanțele digitale**

1. Context

Viitorul finanțelor este unul digital: consumatorii și întreprinderile recurg din ce în ce mai mult la servicii financiare pe cale digitală, participanții inovatori de pe piață implementează noi tehnologii, iar modelele de afaceri existente sunt în schimbare. Finanțele digitale au ajutat cetățenii și întreprinderile să facă față situației fără precedent create de pandemia de COVID-19. De exemplu, verificarea identității online a permis consumatorilor să deschidă conturi și să utilizeze numeroase servicii financiare la distanță. O proporție din ce în ce mai mare a plăților în magazine sunt în prezent digitale și contactless, iar achizițiile online (comerțul electronic) au crescut în mod semnificativ. Soluțiile FinTech au contribuit la extinderea și accelerarea accesului la împrumuturi, inclusiv la împrumuturile sprijinite de guvern ca răspuns la pandemia de COVID-19. Asigurarea unei funcționări sigure și fiabile a infrastructurilor digitale a devenit, de asemenea, mai importantă, întrucât numărul persoanelor care utilizează serviciile financiare online a crescut, iar angajații din sectorul financiar lucrează ei înșiși de la distanță.

În cazul în care persista vreo îndoială, acum a devenit clar faptul că finanțele digitale pot aduce multe beneficii, iar cetățenii și întreprinderile din Europa sunt gata să le primească.

Europa trebuie să profite din plin de acest lucru în strategia sa de redresare, pentru a contribui la repararea daunelor sociale și economice cauzate de pandemie¹. Tehnologiile digitale vor fi esențiale pentru relansarea și modernizarea economiei europene în toate sectoarele. Acestea vor permite Europei să avanseze în calitate de actor digital la nivel mondial. În același timp, utilizatorii de servicii financiare trebuie să fie protejați împotriva riscurilor care decurg din utilizarea sporită a finanțelor digitale.

Sprijinirea tranziției digitale în UE este o prioritate-cheie pentru Comisie, astfel cum a fost stabilită la începutul acestui an² și, mai recent, în contextul planului de redresare³. Sectorul financiar european se poate baza pe numeroase proiecte inovatoare în toate statele membre și pe rolul său de lider în domenii precum tehnologiile digitale de plată. Adoptarea finanțelor digitale va contribui la transformarea digitală globală a economiei și a societății noastre. Acest lucru ar aduce beneficii semnificative atât consumatorilor, cât și întreprinderilor.

Pe fondul tendințelor-cheie ale inovării digitale (secțiunea 2), prezenta comunicare stabilește un obiectiv strategic pentru finanțele digitale din Europa (secțiunea 3) și patru priorități și acțiuni conexe pe care intenționăm să le întreprindem pentru a permite consumatorilor și întreprinderilor să se bucure de avantajele finanțelor digitale și pentru a reduce în același timp riscurile (secțiunea 4). Prezenta comunicare se bazează pe Planul de acțiune privind FinTech din 2018⁴ și pe activitatea autorităților europene de supraveghere. Aceasta a utilizat, de

¹ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - „Acum este momentul Europei: să reparăm prejudiciile aduse de criză și să pregătim viitorul pentru noua generație”, COM(2020) 456 final, 27.5. 2020.

² Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - „Conturarea viitorului digital al Europei”, COM(2020) 67 final, 19.2.2020.

³ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - „Acum este momentul Europei: să reparăm prejudiciile aduse de criză și să pregătim viitorul pentru noua generație”, COM(2020) 456 final.

⁴ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor referitoare la Planul de acțiune privind FinTech, COM(2018) 109 final, 8.3.2018.

asemenea, răspunsurile la consultarea publică pe care am lansat-o și evenimentele de informare cu privire la finanțele digitale organizate în prima jumătate a anului 2020⁵, raportul Parlamentului European privind finanțele digitale⁶, raportul grupului de experți privind obstacolele de reglementare în calea inovării financiare⁷, recomandările forumului la nivel înalt privind uniunea piețelor de capital⁸ și Strategia pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală⁹.

Printre serviciile financiare digitale, serviciile de plată joacă un rol-cheie, aflându-se în avangarda inovării și fiind esențiale pentru sprijinirea economiei digitale. Soluțiile de plăți digitale permit persoanelor fizice și întreprinderilor să realizeze tranzacții în condiții de siguranță și în mod eficient. Soluțiile de plăți digitale sunt indispensabile pentru a realiza plăți în magazine și pe platformele de comerț electronic, pentru plata facturilor, pentru rambursarea împrumuturilor sau a ipotecilor, pentru transferul de bani și pentru plata salariilor sau a pensiilor. Ca atare, ele necesită măsuri de politică specifice care sunt elaborate în comunicarea intitulată „Strategia UE privind plățile de retail”, publicată împreună cu prezenta comunicare¹⁰.

2. Context: tendințe în materie de inovare digitală

Transformarea digitală a economiei a modificat procesul de inovare și modelele de afaceri, inclusiv în domeniul serviciilor financiare.

Inovarea ia din ce în ce mai des o formă digitală, facilitând dezvoltarea întreprinderilor.

Într-o măsură din ce în ce mai mare, inovarea implică noi produse, procese sau modele de afaceri care sunt posibile datorită tehnologiilor digitale. În timp ce la început nu îndeplineau decât o funcție de simplu suport, sistemele de tehnologie a informației, combinate cu software-ul corespunzător, au devenit un pilon central al activităților economice pentru numeroase întreprinderi. Acest lucru se datorează faptului că digitalizarea oferă noi oportunități substanțiale, întrucât rețelele digitale și serviciile de date facilitează, în general, economiile de scară, permițând furnizarea de servicii de mai bună calitate la un cost mai mic.

Ciclurile de inovare se accelerează, devenind mai deschise și mai colaborative.

Tehnologiile și aplicațiile digitale sunt construite din ce în ce mai mult într-o manieră modulară, comunicând între ele prin intermediul interfețelor de programare a aplicațiilor

⁵ https://ec.europa.eu/info/publications/digital-finance-outreach-2020_en

⁶ Raport conținând recomandări adresate Comisiei - „Finanțele digitale: riscuri emergente în ceea ce privește criptoactivele - provocări în materie de reglementare și de supraveghere în domeniul serviciilor, instituțiilor și piețelor financiare” [2020/2034(INL)],

[https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2020/2034\(INL\)&l=en](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2020/2034(INL)&l=en)

⁷ La 13 decembrie 2019, grupul de experți privind obstacolele de reglementare în calea inovării financiare, înființat de Comisia Europeană în iunie 2018, și-a publicat recomandările cu privire la modul în care se poate crea un cadru favorabil pentru furnizarea de servicii financiare bazate pe tehnologie.

https://ec.europa.eu/info/publications/191113-report-expert-group-regulatory-obstacles-financial-innovation_en

⁸ https://ec.europa.eu/info/publications/cmu-high-level-forum_en

⁹ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - „O strategie pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală”, COM(2020) 103, 10.3.2020 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0103&from=EN>

¹⁰ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor referitoare la o strategie a UE privind plățile de retail, COM(2020) 592.

(API). Acestea permit o mai bună adaptare a serviciilor la cererea clientului și oferă, de asemenea, mai multe oportunități de experimentare și de colaborare între diverși actori. Acest lucru poate avea o serie de consecințe asupra modului în care sunt furnizate serviciile financiare.

Datele devin un atu esențial al inovării, la fel ca și infrastructura informatică. Datele au devenit mai importante ca niciodată pentru serviciile financiare. Disponibilitatea datelor digitale permite previzionarea mai precisă a evenimentelor viitoare, facilitând astfel furnizarea de servicii personalizate. Analizarea unui set de date fuzionate oferă mai multe perspective decât analizarea fiecărui set de date în mod separat. Beneficiile economice derivate dintr-un set de date specific sunt mai mari atunci când mai multe părți au acces simultan la acesta. În plus, utilizarea tehnologiilor asociate este necesară pentru a maximiza valoarea datelor. În prezent, infrastructura informatică se află din ce în ce mai mult în mediul cloud, oferind un grad ridicat de flexibilitate operațională și facilitând accesul la tehnologia avansată de prelucrare a datelor. Aceste evoluții duc, de asemenea, la apariția unor noi chestiuni importante privind protecția consumatorilor și utilizarea responsabilă a datelor acestora.

În același timp, inovarea modifică structurile pieței. Europa găzduiește numeroase startupuri FinTech de succes. Întreprinderile tradiționale își revizuiesc fundamental modelele de afaceri, adesea în cooperare cu societățile de tehnologie financiară. Întreprinderile din domeniul tehnologiei, atât cele mari („BigTech”), cât și cele mici, sunt din ce în ce mai active în domeniul serviciilor financiare. Aceste evoluții modifică natura riscurilor în ceea ce privește consumatorii, utilizatorii și stabilitatea financiară și pot avea, de asemenea, un impact semnificativ asupra concurenței în domeniul serviciilor financiare.

3. Obiectiv strategic: adoptarea finanțelor digitale în beneficiul consumatorilor și al întreprinderilor

Europa și sectorul său financiar trebuie să fie deschise acestor tendințe și tuturor oportunităților oferite de revoluția digitală.

Europa trebuie să impulsioneze finanțele digitale, iar actorii puternici de pe piața europeană trebuie să fie promotorii acestui demers.

Obiectivul nostru este de a pune la dispoziția consumatorilor și a întreprinderilor europene avantajele finanțelor digitale.

Europa ar trebui să promoveze finanțele digitale pe baza valorilor europene și a unei reglementări solide a riscurilor.

Consultările noastre cu părțile interesate din întreaga Europă au arătat un sprijin larg și puternic pentru acest obiectiv, din multiple motive, care sunt expuse mai jos.

- Adoptarea finanțelor digitale ar stimula inovarea și ar crea oportunități de **dezvoltare a unor produse financiare mai bune pentru consumatori**, inclusiv pentru persoanele care în prezent nu pot avea acces la servicii financiare. Aceasta **deblochează noi modalități de canalizare a fondurilor către întreprinderile din UE**, în special către IMM-uri.

- Prin urmare, stimularea finanțelor digitale **ar sprijini strategia de redresare economică a Europei și transformarea economică în sens mai larg**. Aceasta ar deschide noi canale de mobilizare a fondurilor în sprijinul **Pactului Verde și al noii Strategii industriale pentru Europa**.
- Întrucât nu se opresc la nivelul granițelor, finanțele digitale au și **potențialul de a consolida integrarea pieței financiare în uniunea bancară și în uniunea piețelor de capital**¹¹ și, prin urmare, de a consolida uniunea economică și monetară a Europei.
- În fine, un sector financiar digital european puternic și dinamic **ar consolida capacitatea Europei de a menține și a consolida autonomia noastră strategică deschisă în ceea ce privește serviciile financiare** și, prin extensie, capacitatea noastră de a reglementa și de a supraveghea sistemul financiar pentru a proteja stabilitatea financiară a Europei și valorile noastre.

Pentru a atinge acest obiectiv strategic, următoarea secțiune prezintă patru priorități care vor orienta acțiunile noastre pentru restul mandatului, precum și o serie de măsuri de însoțire.

4. Patru priorități pentru transformarea digitală a sectorului financiar al UE

Având în vedere tendințele și obiectivele prezentate mai sus și ținând seama de opiniile susținute de marea majoritate a respondenților care au participat la consultarea publică ce stă la baza prezentei strategii¹², patru priorități vor orienta acțiunile UE de promovare a transformării digitale până în 2024.

Prima prioritate este de a aborda problema fragmentării pieței unice digitale pentru serviciile financiare, pentru a permite consumatorilor europeni să aibă acces la servicii transfrontaliere și pentru a ajuta firmele financiare europene să își extindă activitățile digitale (4.1). Numeroase întreprinderi au confirmat că extinderea transfrontalieră este esențială pentru ele, deoarece serviciile online implică multe costuri când sunt dezvoltate, dar puține costuri când sunt reproduse și, de cele mai multe ori, necesită o implementare la scară largă. O piață potențială mai mare la nivel transfrontalier facilitează mobilizarea fondurilor necesare pentru dezvoltarea unor astfel de servicii. Aceasta oferă consumatorilor un acces real la servicii transfrontaliere. Întreprinderile care ating anvergura necesară pot, de asemenea, să ofere astfel de servicii la un preț mai mic și la o calitate mai bună.

Cea de a doua prioritate este de a asigura un cadru de reglementare al UE care să faciliteze inovarea digitală în interesul consumatorilor și eficiența pieței (4.2). Inovațiile care utilizează sau care se bazează pe tehnologia registrelor distribuite sau pe inteligența artificială (IA) au potențialul de a îmbunătăți serviciile financiare pentru consumatori și întreprinderi. Cadru de reglementare pentru serviciile financiare ar trebui să garanteze că aceste tehnologii sunt utilizate în mod responsabil, în conformitate cu valorile UE. La un nivel mai general, ciclurile de inovare mai rapide, mai deschise și colaborative impun

¹¹ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „Uniunea piețelor de capital pentru cetățeni și întreprinderi – un nou plan de acțiune”, COM(2020)590.

¹² https://ec.europa.eu/info/consultations/finance-2020-digital-finance-strategy_en

necesitatea unei examinări și a unor ajustări periodice ale legislației și ale practicilor de supraveghere ale UE în materie de servicii financiare, pentru a se asigura faptul că acestea sprijină inovarea digitală și rămân adecvate și relevante în mediile de piață aflate în continuă evoluție.

Cea de a treia prioritate constă în crearea unui spațiu european al datelor financiare care, pe baza strategiei europene privind datele, să promoveze inovarea bazată pe date, inclusiv îmbunătățirea accesului la date și schimbul de date în sectorul financiar (4.3)¹³. UE s-a asigurat că întreprinderile, inclusiv firmele financiare, publică informații financiare și nefinanciare cuprinzătoare cu privire la operațiunile și produsele lor. De asemenea, UE a deschis calea către schimbul de date privind conturile de plăți, ca parte a directivei revizuite privind serviciile de plată. Noi măsuri în vederea îmbunătățirii schimbului de date și a deschiderii intrasectoriale și transsectoriale, în conformitate cu normele privind protecția datelor și concurența, vor permite sectorului financiar să adopte pe deplin inovarea bazată pe date. Acest lucru va încuraja crearea de produse inovatoare pentru consumatori și întreprinderi și va sprijini obiective politice mai ample, cum ar fi crearea unei piețe unice a datelor. Aceasta va contribui, de asemenea, la facilitarea accesului la datele necesare pentru canalizarea finanțării în sprijinul investițiilor durabile.

Cea de a patra prioritate este de a aborda noile provocări și riscuri aferente transformării digitale (4.4). Serviciile financiare migrează către medii digitale cu ecosisteme fragmentate și cu furnizori interconectați de servicii digitale care sunt parțial excluși din sfera reglementării și a supravegherii financiare. Prin urmare, finanțele digitale pot spori dificultatea cadrelor de reglementare și de supraveghere existente de a menține stabilitatea financiară, de a asigura protecția consumatorilor și de a proteja integritatea pieței, concurența loială și securitatea. Pentru a asigura capacitatea finanțelor digitale de a pune la dispoziție produse financiare mai bune pentru consumatori și întreprinderi, aceste riscuri trebuie abordate. Prin urmare, Comisia va acorda o atenție deosebită principiului „**aceeași activitate, același risc, aceleași reguli**”, nu în ultimul rând pentru a asigura condiții de concurență echitabile între instituțiile financiare existente și noii participanți pe piață.

În cadrul acestor patru priorități, Comisia va acorda o atenție deosebită **promovării noilor oportunități oferite consumatorilor de către finanțele digitale și protecției consumatorilor ori de câte ori este cazul**. Acest lucru se va realiza în deplină conformitate cu normele privind protecția datelor, în special cu Regulamentul general privind protecția datelor (RGPD)¹⁴.

Comisia își menține, de asemenea, angajamentul de a continua să colaboreze îndeaproape cu partenerii internaționali, întrucât beneficiile finanțelor digitale sunt cel mai bine valorificate dacă implementarea lor se bazează pe principii și standarde internaționale.

¹³ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „O strategie europeană privind datele”, COM(2020) 66 final, 19.2.2020.

¹⁴ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

4.1. Eliminarea fragmentării de pe piața unică digitală

Strategia privind finanțele digitale este concepută pentru a valorifica oportunitățile oferite de piața unică, cu scopul de a oferi consumatorilor și întreprinderilor beneficiile serviciilor financiare digitale. O piață unică funcțională pentru serviciile financiare digitale va contribui la îmbunătățirea accesului la servicii financiare al consumatorilor și investitorilor de retail din UE, prin intermediul unor servicii bancare, de investiții și de asigurări mai inovatoare, mai diversificate și mai incluzive.

- *Facilitarea utilizării interoperabile a identităților digitale în întreaga UE*

Până în 2024, UE ar trebui să pună în aplicare un cadru juridic solid care să permită utilizarea unor soluții interoperabile privind identitatea digitală, care să permită noilor clienți un acces rapid și ușor la servicii financiare („onboarding”). Respectivul cadru ar trebui să se bazeze pe norme mai armonizate privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului și pe un cadru revizuit privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice (Regulamentul e-IDAS)¹⁵. Acesta ar trebui să permită reutilizarea datelor privind clienții, cu condiția ca clientul să își dea consimțământul în cunoștință de cauză, consimțământ bazat pe o transparență deplină cu privire la consecințele și implicațiile respectivei reutilizări.

Recentele restricții de deplasare a persoanelor au subliniat importanța crucială a unei bune funcționări a serviciilor financiare digitale pentru consumatorii și întreprinderile care interacționează de la distanță. Cu toate acestea, mai sunt multe de făcut până ca procesele de onboarding de la distanță pentru serviciile financiare să funcționeze eficient și în mod armonios. Acest lucru trebuie realizat atât în context național, cât și în context transfrontalier, cu respectarea deplină a cerințelor în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și cu scopul de a facilita respectarea altor cerințe de reglementare în materie de procese de onboarding, de exemplu pentru a evalua adecvarea unui client pentru anumite produse de investiții. Comisia va facilita – în trei etape – punerea la dispoziție de către furnizorii de servicii financiare din întreaga UE a unor procese de onboarding de la distanță în condiții de siguranță.

În primul rând, Comisia invită astăzi Autoritatea Bancară Europeană (ABE) să elaboreze orientări în strânsă coordonare cu celelalte autorități europene de supraveghere până în al treilea trimestru al anului 2021. Scopul acestor orientări este de a asigura o mai mare convergență în ceea ce privește elementele legate de identificarea și verificarea necesare în scopul procesului de onboarding, precum și modul și măsura în care furnizorii de servicii financiare au dreptul să se bazeze pe procese de precauție privind clientela efectuate de terți, inclusiv de alți furnizori de servicii financiare. În paralel, Comisia va colabora cu Comitetul european pentru protecția datelor (CEPD) pentru a clarifica toate aspectele legate de protecția datelor în contextul reutilizării informațiilor din procesul de onboarding în alte scopuri (de exemplu, pentru procese de onboarding cu un alt furnizor sau pentru accesul la alte servicii nebancale).

¹⁵ Regulamentul (UE) nr. 910/2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE, JO L 257, 28.8.2014, p. 73-114.

În al doilea rând, ca parte a viitoarelor propuneri legislative pentru un nou cadru privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, Comisia va defini și va armoniza și mai mult cerințele de precauție privind clientela pentru a facilita utilizarea tehnologiilor inovatoare și pentru a permite o funcționare transfrontalieră armonioasă, fără a fi nevoie să se aplice procese diferite sau să se respecte cerințe suplimentare în fiecare stat membru. Acest lucru va facilita identificarea clienților și controlul datelor de verificare ale acestora, asigurând, în același timp, respectarea deplină a abordării bazate pe riscuri în materie de combatere a spălării banilor/combatere a finanțării terorismului. De exemplu, acest lucru ar putea fi realizat prin menționarea documentelor de identitate care sunt necesare pentru stabilirea identității unei persoane și prin clarificarea tehnologiilor care pot fi utilizate pentru verificarea de la distanță a identității. Revizuirea de către Comisie a normelor privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului va urmări, de asemenea, să propună:

- îmbunătățirea și clarificarea accesului la date pentru a spori capacitatea furnizorilor de servicii financiare de a autentifica identitatea clientului;
- precizarea mai în detaliu, prin intermediul unor standarde tehnice, a aspectelor legate de elementele de identificare și de autentificare detaliate care sunt necesare pentru procesul de onboarding, precum și
- facilitarea într-o mai mare măsură, prin intermediul unor standarde tehnice, a utilizării soluțiilor propuse de terți pentru îndeplinirea cerințelor de precauție privind clientela, inclusiv în ceea ce privește aspectele legate de răspundere, transparență și utilizare etică.

Aceste standarde tehnice ar urma să se bazeze pe orientările ABE menționate la primul punct.

În fine, ca parte a revizuirii planificate a Regulamentului e-IDAS, Comisia are în vedere îmbunătățirea eficacității acestuia, extinderea aplicării sale la sectorul privat și promovarea identităților digitale de încredere pentru toți europenii. Revizuirea regulamentului va oferi un cadru de reglementare adaptat exigențelor viitorului care va sprijini un sistem simplu, fiabil și sigur la nivelul UE pentru gestionarea identităților în mediul digital.

Pe baza acestor măsuri și în contextul activității sale privind finanțele deschise (a se vedea secțiunea 4.3), Comisia intenționează să faciliteze integrarea unor elemente suplimentare, astfel încât identitățile digitale să poată fi utilizate, de exemplu, pentru un proces de onboarding cu o altă instituție financiară. Printre aceste elemente suplimentare s-ar putea număra, de exemplu, elementele legate de adecvarea investitorului sau de profilul de credit al clientului.

- *Facilitarea extinderii serviciilor financiare digitale pe piața unică*

Până în 2024, ar trebui să se aplice principiul procedurii de „pașaport” și al ghișeului unic pentru acordarea licențelor în toate domeniile care au un potențial ridicat în ceea ce privește finanțele digitale. Firmele ar trebui să se poată baza pe o cooperare strânsă între facilitatorii naționali ai inovării în materie de supraveghere în cadrul Forumului european al facilitatorilor inovării și pe o nouă platformă a UE pentru finanțele digitale.

Un principiu consacrat pe piața unică este acela că întreprinderile și consumatorii ar trebui să aibă un acces real la serviciile transfrontaliere prestate de întreprinderi stabilite și supravegheate într-un alt stat membru, în conformitate cu normele convenite de comun acord

(procedura de „pașaport”). Orice obstacole rămase în calea furnizării transfrontaliere a unor astfel de servicii ar trebui să fie deosebit de mici în cazul serviciilor digitale. Cu toate acestea, astfel cum au subliniat numeroși respondenți la consultarea publică, firmele de tehnologie financiară din UE pot adesea furniza servicii numai în propria lor țară sau pot restricționa accesul la platformele lor digitale doar pentru clienții aflați într-un număr limitat de jurisdicții din UE. Această situație se explică în principal prin diferențele dintre cadrele de reglementare ale diferitelor țări, ceea ce presupune costuri disproporționate de asigurare a conformității pentru operatorii care își desfășoară activitatea în mai multe țări.

Comisia aduce modificări cadrului de reglementare pentru a introduce posibilitatea procedurilor de „pașaport” în domenii-cheie relevante pentru finanțele digitale. Regulamentul privind finanțarea participativă, convenit de colegiitori în decembrie 2019, va introduce norme și proceduri de „pașaport” comune pentru diferite tipuri de servicii de finanțare participativă, inclusiv intermedierea de credite, iar propunerile de astăzi ale Comisiei privind criptoactivele vor propune norme și proceduri de „pașaport” comune pentru emitenții de criptoactive și pentru furnizorii de servicii legate de criptoactive. De asemenea, Comisia va analiza relevanța procedurii de „pașaport” în alte domenii, de exemplu în contextul examinării reglementării prudențiale a împrumuturilor nebankare, acordând atenția cuvenită normelor privind protecția consumatorilor (a se vedea secțiunea 4.4 de mai jos). Comisia va mai examina și eventualele modalități de a facilita certificarea soluțiilor tehnice destinate să ajute întreprinderile care își îndeplinesc obligațiile în materie de conformitate reglementară („RegTech”¹⁶) și va sprijini abordările comune în acest domeniu, inclusiv interoperabilitatea. În același timp, aplicarea practică a procedurii de „pașaport” necesită o cooperare strânsă între autoritățile de supraveghere din țara de origine și cele din țara gazdă, pentru a se asigura că normele convenite de comun acord sunt respectate și aplicate în mod consecvent. Comisia încurajează autoritățile europene de supraveghere să continue și să își intensifice eforturile de promovare a cooperării și a convergenței în materie de supraveghere.

În plus, strategia privind plățile de retail prezintă modul în care Comisia intenționează să abordeze o serie de aspecte de reglementare specifice în domeniul plăților, cum ar fi practicile existente în care numerele străine de cont IBAN sunt refuzate („discriminarea pe motiv de IBAN”).

Răspunsurile la consultare arată, de asemenea, că părțile interesate acordă în continuare o importanță deosebită activității facilitatorilor inovării în materie de supraveghere, cum ar fi centrele de inovare și spațiile de testare în materie de reglementare, inclusiv în context transfrontalier. Comisia va colabora cu autoritățile europene de supraveghere pentru a consolida rețeaua de inovare pusă la dispoziție de Forumul european al facilitatorilor inovării (*European Forum of Innovation Facilitators*, EFIF)¹⁷. Aceasta va promova, de asemenea, facilitatorii naționali ai inovării, de exemplu prin intermediul Programului de sprijin pentru

¹⁶ RegTech: tehnologia în domeniul cerințelor de reglementare este o ramură a tehnologiei financiare care se concentrează pe tehnologiile care pot facilita îndeplinirea cerințelor reglementare într-un mod mai eficient și mai eficace decât capacitățile existente.

¹⁷ EFIF a fost înființat în urma raportului comun din ianuarie 2019 al autorităților europene de supraveghere privind spațiile de testare în materie de reglementare și centrele de inovare, care a identificat nevoia de acțiune pentru a promova o mai bună coordonare și cooperare între facilitatorii inovării, pentru a sprijini extinderea FinTech în cadrul pieței unice.

reforme structurale¹⁸. În special, Comisia va colabora cu EFIF pentru a asigura punerea la dispoziție, până la jumătatea anului 2021, a unui cadru procedural pentru lansarea testelor transfrontaliere și a altor mecanisme de facilitare a interacțiunii firmelor cu autoritățile de supraveghere din diferite state membre.

Pentru a încuraja cooperarea dintre părțile interesate din sectorul privat și cel public, Comisia, în cooperare cu EFIF, va institui o nouă platformă a UE pentru finanțele digitale. Noua platformă va servi drept canal pentru a interacționa online și în mod continuu cu acest nou ecosistem al finanțelor digitale, pe baza feedbackului pozitiv primit în urma acțiunilor de informare privind finanțele digitale. Platforma va oferi, de asemenea, o interfață pentru EFIF, pentru facilitatorii naționali ai inovării și pentru procedurile naționale de acordare a licențelor online. Continuând în aceeași direcție, aceasta s-ar putea transforma într-o platformă mai largă de cooperare și într-un spațiu de date care ar putea fi utilizat de industrie sau de autoritățile de supraveghere pentru a testa inovarea. Platforma va fi concepută pentru a fi eligibilă pentru finanțări potențiale din programul Europa digitală, care va sprijini lansarea de platforme de colaborare pentru tehnologiile digitale principale.

Supravegherea finanțelor digitale necesită o cooperare consolidată între diverse autorități. Prin urmare, EFIF va reuni, de exemplu, reprezentanți din partea Comitetului european pentru protecția datelor (CEPD), a serviciilor Comisiei responsabile de asigurarea respectării normelor în materie de concurență și a autorităților naționale relevante din afara sectorului financiar. Aceștia vor participa la reuniunile EFIF în calitate de observatori, pentru a discuta provocările generate de modelele de afaceri inovatoare care combină servicii financiare și servicii nefinanciare.

Supravegherea finanțelor digitale necesită noi competențe semnificative. Comisia va continua să contribuie la îmbunătățirea competențelor tehnice ale autorităților de supraveghere, inclusiv prin intermediul laboratorului FinTech al UE¹⁹. De asemenea, Comisia este pregătită să elaboreze programe de asistență specifice împreună cu autoritățile naționale. Acest lucru s-ar putea realiza, de exemplu, prin intermediul Programului de sprijin pentru reforme structurale²⁰.

Acțiuni-cheie

În 2021, Comisia va propune, ca parte a unei inițiative mai ample privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, armonizarea normelor privind procesele de onboarding pentru clienți și se va baza pe viitoarea revizuire a Regulamentului e-IDAS pentru **a pune în aplicare un cadru transfrontalier interoperabil pentru identitățile digitale.**

Comisia va analiza necesitatea de a introduce **regimuri suplimentare armonizate privind acordarea licențelor și procedurile de „pașaport”, de a colabora cu autoritățile europene de supraveghere pentru a consolida EFIF și de a institui o platformă a UE**

¹⁸ Programul de sprijin pentru reforme structurale (PSRS) este un program al UE care oferă sprijin personalizat tuturor țărilor UE pentru reformele lor instituționale, administrative și de stimulare a creșterii.

¹⁹ Laboratorul FinTech al UE a fost înființat în cadrul Planului de acțiune din 2018 privind FinTech și reunește furnizori de servicii, instituții financiare și autorități de supraveghere care analizează în detaliu tehnologii sau aplicații specifice.

²⁰ Programul de sprijin pentru reforme structurale (PSRS) este un program al UE care oferă sprijin personalizat tuturor țărilor UE pentru reformele lor instituționale, administrative și de stimulare a creșterii.

pentru finanțele digitale, cu scopul de a încuraja cooperarea dintre părțile interesate din sectorul public și privat.

4.2. Adaptarea cadrului de reglementare al UE pentru a facilita inovarea digitală

Scopul strategiei privind finanțele digitale este de a asigura un cadru de reglementare al UE pentru serviciile financiare care să fie adecvat pentru era digitală. Acest obiectiv include facilitarea utilizării de tehnologii inovatoare și asigurarea compatibilității cadrului cu cele mai bune practici prevalente în producerea și implementarea de software. Numeroși respondenți la consultarea publică au fost de părere că normele UE ar trebui să fie mai neutre din punct de vedere tehnologic și mai favorabile inovării și ar trebui să fie în măsură să se adapteze mai rapid la inovații, continuând, în același timp, să respecte toate normele care asigură funcționarea lor în condiții de siguranță și securitate și protecția utilizatorilor.

- *Facilitarea accesului criptoactivelor și al instrumentelor financiare tokenizate pe piețele UE*

Până în 2024, UE ar trebui să instituie un cadru cuprinzător care să permită utilizarea tehnologiei registrelor distribuite și a criptoactivelor în sectorul financiar. Aceasta ar trebui să abordeze, de asemenea, riscurile asociate acestor tehnologii.

Criptoactivele și lanțurile de blocuri asociate acestora pot oferi oportunități semnificative în materie de finanțe: plăți care au potențialul de a fi rapide și ieftine, în special în cazul tranzacțiilor transfrontaliere și internaționale, noi posibilități de finanțare pentru IMM-uri și piețe de capital mai eficiente. Tokenurile de utilitate pot servi ca factori de facilitare a rețelilor de lanțuri de blocuri descentralizate, iar criptomonedele stabile pot sta la baza plăților de la mașină la mașină în sectoarele mobilității, energiei și industriei prelucrătoare. Cu toate acestea, ele implică, de asemenea, riscuri și, prin urmare, ar trebui să fie reglementate și supravegheate în mod corespunzător.

Comisia înaintează astăzi o propunere legislativă²¹ care însoțește prezenta strategie. Propunerea clarifică aplicarea normelor UE existente în cazul criptoactivelor, introduce un regim-pilot pentru criptoactivele care fac obiectul acestor norme și stabilește un nou cadru juridic al UE pentru criptoactivele care nu fac obiectul acestor norme, pe baza unei taxonomii a definițiilor diferitelor tipuri de criptoactive. Acestea din urmă includ tokenuri de utilitate și norme bine definite pentru a reglementa riscurile specifice la adresa stabilității financiare și a suveranității monetare aferente tokenurilor asociate activelor (cunoscute și sub denumirea de „criptomonedele stabile”) utilizate în scopuri de plată. Unele orientări interpretative suplimentare privind aplicarea normelor existente vor îmbunătăți claritatea reglementărilor, permițând sectorului financiar să se bucure de creșterea eficienței prin utilizarea pe scară mai largă în cadrul piețelor de capital a tehnologiei registrelor distribuite și să continue, în același

²¹ Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind piețele criptoactivelor și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937, COM (2020) 593 și Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind un regim-pilot pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite, COM (2020) 594.

timp, să respecte normele de siguranță și de securitate și să mențină un nivel ridicat de protecție a utilizatorilor.

În același timp, având în vedere activitatea desfășurată în prezent de Comitetul de la Basel, Comisia va avea în vedere actualizarea regulilor prudențiale pentru criptoactivele deținute de către firmele financiare. Comisia va analiza, de asemenea, modalitățile prin care se poate utiliza tehnologia registrelor distribuite pentru a îmbunătăți operațiunile de atragere de capital ale IMM-urilor.

Tehnologiile digitale oferă, de asemenea, băncilor centrale posibilitatea de a dezvolta monede digitale ale băncii centrale, ca alternativă digitală la numerar și ca un catalizator pentru continuarea inovării în materie de plăți, finanțe și comerț. Astfel cum se explică în strategia privind plățile de retail, Comisia sprijină activitatea băncilor centrale și, în special, a BCE, care constă în a analiza posibilitatea de a emite o monedă digitală a băncii centrale pentru plățile de retail care să fie pusă la dispoziția publicului larg, protejându-se, în același timp, statutul de mijloc legal de plată al numerarului în euro.

În fine, pentru a încuraja dezvoltarea tehnologiei registrelor distribuite și a internetului obiectelor cu emisii reduse sau cu emisii zero de dioxid de carbon și investițiile în acestea, Comisia, în colaborare cu Platforma privind finanțarea durabilă, va urmări integrarea acestor sectoare până în 2021 în taxonomia finanțării durabile.

- *Promovarea cooperării și a utilizării infrastructurii de cloud computing*

Tehnologia de tip cloud computing facilitează într-o mare măsură dezvoltarea și adoptarea rapidă și flexibilă a arhitecturii informatice modulare, care promovează cooperarea și se potrivește cel mai bine aplicațiilor digitale aflate în cloud. Pentru a facilita acest lucru și a se asigura faptul că băncile și serviciile financiare din UE pot beneficia de avantajele oferite de utilizarea serviciilor de cloud într-un mediu foarte sigur orientat către client, Comisia propune astăzi un cadru de supraveghere pentru furnizorii terți esențiali din domeniul TIC care oferă servicii sectorului financiar²², cum ar fi furnizorii de servicii de cloud. În contextul unei piețe cu un grad ridicat de concentrare, Comisia a propus în strategia UE privind datele să lanseze o piață europeană a serviciilor de cloud, care să includă întregul set de oferte de servicii de cloud până la sfârșitul anului 2022. Această piață va facilita accesul la furnizori alternativi de servicii de cloud, inclusiv în sectorul financiar.

Comisia va sprijini, de asemenea, cooperarea printr-o reorientare mai pronunțată către reglementarea bazată pe activități (a se vedea secțiunea 4.4 de mai jos). Se preconizează că alte măsuri de politică în materie de cloud care vizează creșterea concurenței și a fluidității piețelor și care se bazează pe codurile de conduită autoreglementate deja disponibile, elaborate de industrie în ceea ce privește schimbarea furnizorilor de servicii de cloud și portarea datelor, vor încuraja adoptarea tehnologiei de tip cloud în sectorul financiar. Comisia a solicitat Agenției Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA) să dezvolte un

²² Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind reziliența operațională digitală pentru sectorul financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014 și (UE) nr. 909/2014, COM (2020) 595.

sistem de certificare a securității cibernetice pentru serviciile de cloud, în conformitate cu Regulamentul privind securitatea cibernetică, care să promoveze încrederea în utilizarea tehnologiilor de tip cloud, mai ales de către serviciile financiare și autoritățile de reglementare. Alte acțiuni ar putea include măsuri privind modalitățile de facilitare a migrării la o arhitectură informatică modulară și de favorizare a colaborării cu alți actori. Astfel de relații ar putea fi, de asemenea, încurajate ca parte a platformei UE pentru finanțele digitale (a se vedea secțiunea 4.1 de mai sus), care să reunească operatorii tradiționali și operatorii nou-intrați pe piață.

- *Promovarea investițiilor în software prin adaptarea regulilor prudențiale privind imobilizările necorporale*

Transformarea digitală necesită efectuarea unor investiții semnificative în software de către industria financiară. În prezent, tratamentul prudențial al investițiilor în software diferă de la o jurisdicție la alta, băncile europene confruntându-se cu cerințe de capital mai stricte decât băncile din alte jurisdicții. Pentru a facilita tranziția către un sector bancar mai digitalizat, Comisia va adopta în scurt timp standardele tehnice de reglementare care sunt în prezent elaborate de ABE.

- *Promovarea adoptării de instrumente de inteligență artificială*

Până în 2024, Comisia, în colaborare cu autoritățile europene de supraveghere, își propune să clarifice așteptările în materie de supraveghere cu privire la modul în care cadrul legislativ privind serviciile financiare ar trebui să se aplice aplicațiilor de inteligență artificială (IA).

Cele mai recente instrumente de IA prezintă, drept cea mai promițătoare caracteristică, faptul că sporesc gradul de accesibilitate a predicțiilor. Acest lucru ar trebui să ajute întreprinderile să realizeze economii de costuri. De asemenea, pe măsură ce tehnologia de predicție devine mai precisă și mai fiabilă în timp, modelele de afaceri pot deveni și ele mai productive și pot apărea noi modalități de a concura. În ceea ce privește consumatorii, utilizarea aplicațiilor de IA ar putea permite firmelor să furnizeze servicii mai bune și mai personalizate la costuri mai mici. În unele cazuri, aceste aplicații ar putea, de asemenea, să permită accesul la servicii financiare al persoanelor care anterior erau excluse de la acestea.

După cum se prevede în cartea albă privind inteligența artificială, Comisia va promova utilizarea IA prin propunerea unor investiții semnificative la nivelul UE și va prezenta un nou cadru de reglementare a IA care să reflecte valorile europene.

Majoritatea covârșitoare a participanților la consultarea publică considerau că sectorul financiar al UE are nevoie de orientări la nivelul UE cu privire la utilizarea aplicațiilor de IA în domeniul finanțelor și la reglementarea acestora. Sectorul financiar s-a referit la lipsa de claritate juridică cu privire la impactul normelor UE în acest context. Clienții au menționat lipsa de înțelegere și de transparență cu privire la modul în care este obținut un anumit rezultat, temându-se de prejudecăți și de crearea abuzivă de profiluri, precum și de dificultăți în contestarea rezultatelor bazate pe IA. Autoritățile de supraveghere au făcut referire la lipsa de calificare și de claritate cu privire la modul în care trebuie aplicate normele specifice ale UE (de exemplu, în ceea ce privește explicitatea modelelor de IA).

Prin urmare, Comisia va invita autoritățile europene de supraveghere și BCE să exploreze posibilitatea elaborării unor orientări de reglementare și supraveghere privind utilizarea aplicațiilor de IA în domeniul finanțelor. Aceste orientări ar trebui să urmeze viitoarei propuneri privind un nou cadru de reglementare pentru IA, planificată pentru 2021. Autoritățile europene de supraveghere se vor baza, de asemenea, pe activitatea pe care au inițiat-o recent în acest domeniu, inclusiv pe avizul grupului de experți privind etica digitală înființat de Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale. Autoritățile europene de supraveghere ar trebui să urmărească să asigure claritatea în ceea ce privește așteptările în materie de supraveghere și atenuarea riscurilor, astfel încât soluțiile bazate pe IA să poată fi aplicate în sectorul financiar al UE într-o manieră sigură, solidă și etică. În ceea ce privește provocările mai generale legate de utilizarea instrumentelor de IA în conformitate cu RGPD²³ sau riscurile de practici coluzive prin intermediul instrumentelor IA de ajustare a prețurilor, acestea vor fi integrate în acțiunile care vor fi întreprinse în urma cărții albe a Comisiei privind IA.

- *Asigurarea în permanență a unui cadru legislativ adaptat exigențelor viitorului*

Comisia își propune să asigure, prin intermediul unor revizuri legislative și al unor orientări interpretative periodice, existența unui cadru de reglementare al UE pentru serviciile financiare care să nu prevadă și nici să nu împiedice utilizarea anumitor tehnologii și care să garanteze, în același timp, faptul că obiectivele de reglementare sunt în continuare îndeplinite.

Incertitudinea în materie de reglementare împiedică inovarea în domeniul finanțelor și poate cauza, de asemenea, prejudicii consumatorilor sau investitorilor. Pe lângă aspectele principale aduse în discuție în prezenta strategie, Comisia va integra aspectele legate de finanțele digitale în toate revizuirile legislative viitoare, ori de câte ori va fi cazul.

Pe măsură ce inovarea digitală înregistrează progrese, este probabil să apară noi întrebări în materie de reglementare. Comisia va organiza în mod regulat acțiuni de informare privind finanțele digitale, pentru a identifica problemele emergente. Pe această bază, Comisia va oferi orientări cu privire la interpretarea cadrului de reglementare al UE prin comunicări interpretative periodice. Prima comunicare interpretativă, care urmează să fie publicată în 2021, va asigura o mai mare claritate în ceea ce privește tratamentul criptoactivelor, completând propunerile legislative relevante ale Comisiei.

Acțiuni-cheie

Comisia propune astăzi **un nou cadru legislativ al UE pentru criptoactive**, care include tokenurile asociate activelor (cunoscute și sub denumirea de „criptomonede stabile”) și tokenurile de utilitate.

Prin revizuri periodice, Comisia se va asigura că sunt eliminate eventualele obstacole semnificative în materie de reglementare care se află în calea inovării și care decurg din legislația privind serviciile financiare. Aceasta va prezenta în mod regulat **orientări**

²³ Consultarea a evidențiat numeroase situații în care utilizarea eficientă a instrumentelor de IA ar putea fi împiedicată de unele principii ale RGPD precum anonimatul datelor, dreptul de a fi uitat, drepturile referitoare la normele privind procesele decizionale automatizate, reducerea la minimum a datelor și limitarea scopului.

interpretative cu privire la modul în care legislația existentă privind serviciile financiare trebuie să se aplice noilor tehnologii.

4.3. Promovarea inovării bazate pe date în domeniul finanțelor prin crearea unui spațiu comun al datelor financiare

În noua strategie europeană privind datele²⁴, Comisia a subliniat necesitatea îmbunătățirii accesului la date și a schimbului de date în cadrul UE, prin crearea unui acces mai larg la datele publice și private în beneficiul cetățenilor, al întreprinderilor și al interesului public în sens mai general. Ca parte a acestor eforturi și în strânsă legătură cu activitățile din alte sectoare, Comisia își propune să stabilească un spațiu comun al datelor financiare printr-o serie de măsuri mai specifice prevăzute în prezenta secțiune. Obiectivul Comisiei este de a contribui la integrarea piețelor de capital europene, de a canaliza investițiile către activități durabile, de a sprijini inovarea și de a genera creșteri de eficiență pentru consumatori și întreprinderi. Comisia va înființa un grup de experți în materie de date în strânsă cooperare cu autoritățile europene de supraveghere, pentru a oferi consiliere cu privire la aspectele tehnice legate de crearea unui spațiu comun al datelor financiare.

- *Facilitarea accesului digital în timp real la toate informațiile financiare reglementate*

Până în 2024, informațiile care trebuie făcute publice în temeiul legislației UE privind serviciile financiare ar trebui să fie prezentate în formate standardizate și citibile automat. Ca parte a planului său de acțiune privind uniunea piețelor de capital, Comisia va implementa o infrastructură UE pentru a facilita accesul la toate informațiile disponibile publicului care sunt relevante pentru piețele de capital.

În prezent, instituțiile financiare trebuie să facă publice o mulțime de informații financiare. În contextul digital, Comisia intenționează să se asigure că informațiile reglementate sunt furnizate în formate electronice citibile automat. În ceea ce privește publicarea informațiilor, Comisia intenționează să se asigure că informațiile financiare care au fost deja puse la dispoziția publicului de către întreprinderi prin intermediul registrelor naționale sunt considerate seturi de date cu valoare ridicată în contextul Directivei privind datele deschise. În plus, începând cu propunerea privind criptoactivele, Comisia va propune modificări legislative ale legislației UE privind serviciile financiare care să prevadă obligația ca informațiile publicate să fie puse în mod sistematic la dispoziție în formate citibile automat. În contextul uniunii piețelor de capital, Comisia va sprijini dezvoltarea unei infrastructuri și a unei interoperabilități la nivelul UE pentru a facilita accesul la toate informațiile puse la dispoziția publicului. Această infrastructură va fi concepută astfel încât să fie eligibilă pentru o eventuală finanțare de la noul program Europa digitală, care va sprijini dezvoltarea capacităților digitale ale UE cu scopul de a promova adoptarea noilor tehnologii și accesul la acestea.

²⁴ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „O strategie europeană privind datele”, COM(2020) 66 final, 19.2.2020.

- *Promovarea instrumentelor informatice inovatoare pentru a facilita raportarea și supravegherea*

Până în 2024, UE își propune să instituie condițiile necesare pentru a permite utilizarea tehnologiilor inovatoare, inclusiv a instrumentelor RegTech²⁵ și SupTech²⁶, pentru raportarea de supraveghere efectuată de către entitățile reglementate și pentru supravegherea de către autorități. UE ar trebui, de asemenea, să promoveze schimbul de date între autoritățile de supraveghere. Pe baza rezultatelor verificării adecvării cerințelor privind raportarea de supraveghere²⁷, Comisia, împreună cu autoritățile europene de supraveghere, va elabora în 2021 o strategie privind datele de supraveghere, pentru a se asigura (i) că cerințele privind raportarea de supraveghere (inclusiv definițiile, formatele și procesele) sunt lipsite de ambiguitate, aliniate, armonizate și adecvate pentru raportarea automată; (ii) că se utilizează pe deplin standardele și identificatorii internaționali disponibili, inclusiv identificatorul entității juridice și (iii) că datele de supraveghere sunt raportate în formate electronice citibile automat și sunt ușor de combinat și de prelucrat. Acest lucru va facilita utilizarea instrumentelor RegTech pentru raportare și a instrumentelor SupTech pentru analiza datelor de către autorități.

Comisia urmărește, de asemenea, să se asigure că părțile esențiale din reglementările UE sunt accesibile pentru prelucrarea limbajului natural, că sunt citibile automat și executabile și că facilitează, în sens mai general, elaborarea și punerea în aplicare a cerințelor de raportare. Comisia va încuraja, de asemenea, utilizarea instrumentelor informatice moderne pentru schimbul de informații între autoritățile naționale și cele ale UE. Ca un prim pas în domeniul raportării de date citibile automat și executabile, Comisia a lansat un proiect-pilot pentru un set limitat de cerințe de raportare.

- *Promovarea schimbului de date business-to-business în sectorul financiar al UE și în afara acestuia (finanțe deschise)*

Până în 2024, UE ar trebui să dispună de un cadru privind finanțele deschise, în conformitate cu strategia UE privind datele, cu viitorul act legislativ privind datele și cu actul legislativ privind serviciile digitale. Acest demers va fi coordonat cu revizuirea Directivei privind serviciile de plată.

Directiva revizuită privind serviciile de plată a marcat un pas important către partajarea și utilizarea datelor clienților – cu autorizarea acestora – de către bănci și furnizori terți pentru a crea noi servicii („finanțe deschise”). Comisia va lansa revizuirea Directivei privind serviciile de plată în 2021, realizând inclusiv o evaluare a domeniului său de aplicare.

Finanțele deschise pot duce la produse financiare mai bune, la o consiliere mai bine orientată și un acces mai bun pentru consumatori și la o mai mare eficiență în tranzacțiile business-to-business. Accesul la mai multe date privind clienții ar permite, de asemenea,

²⁵ RegTech: tehnologia în domeniul cerințelor de reglementare este o ramură a tehnologiei financiare care se concentrează pe tehnologiile care pot facilita îndeplinirea cerințelor reglementare într-un mod mai eficient și mai eficace decât capacitățile existente.

²⁶ SupTech: tehnologia în domeniul supravegherii este o ramură a tehnologiei financiare care utilizează tehnologii inovatoare pentru a sprijini supravegherea. Aceasta oferă asistență autorităților de supraveghere în vederea digitalizării proceselor de raportare și de reglementare.

²⁷ https://ec.europa.eu/info/consultations/finance-2017-supervisory-reporting-requirements_ro

furnizorilor de servicii să ofere servicii mai personalizate, care sunt mai bine adaptate la nevoile specifice ale clienților. Un cadru de reglementare echilibrat pentru schimbul de date privind produsele financiare va sprijini sectorul financiar în efortul acestuia de a adopta pe deplin finanțele bazate pe date și de a proteja în mod eficace persoanele vizate, care trebuie să dețină controlul deplin asupra datelor lor.

Prin urmare, până la jumătatea anului 2022, Comisia va propune o legislație privind un cadru mai larg pentru finanțele deschise. Acesta se va baza pe viitoarea inițiativă care se concentrează pe accesul la date, inclusiv pe viitorul act legislativ privind datele și actul legislativ privind serviciile digitale²⁸. Comisia își revizuieste deja politica în domeniul concurenței pentru a se asigura că aceasta este adecvată pentru era digitală²⁹. În acest context, Comisia va stabili, de asemenea, dacă sunt necesare măsuri specifice sectorului pentru a asigura accesul echitabil la platforme pentru toți furnizorii de servicii financiare. Astfel cum s-a anunțat în strategia privind plățile de retail, Comisia va explora inițiativele de la nivelul UE pentru a aborda problemele actuale cu care se confruntă prestatorii de servicii de plată atunci când încearcă să acceseze antenele pentru comunicarea în câmp apropiat care sunt disponibile pe anumite platforme mobile (cum ar fi telefoanele sau tabletele) și utilizate pentru plăți contactless eficiente. Cadrul privind finanțele deschise se va baza, de asemenea, pe inițiativele privind identitățile digitale menționate mai sus.

Acțiuni-cheie

Comisia va modifica legislația UE pentru a se asigura că informațiile făcute publice sunt disponibile în formate standardizate și citibile automat și va crea o **infrastructură finanțată de UE pentru publicarea informațiilor**.

În 2021, Comisia va prezenta o **strategie privind datele de supraveghere**.

Comisia va prezenta o propunere legislativă pentru un **nou cadru privind finanțele deschise** până la jumătatea anului 2022, pe baza inițiativelor mai ample privind accesul la date și în concordanță deplină cu acestea.

4.4. Abordarea provocărilor și a riscurilor asociate transformării digitale

Transformarea digitală a sectorului financiar nu este lipsită de provocări și riscuri, unele dintre acestea având un caracter transversal, dată fiind natura mediului digital, în timp ce altele sunt mai specifice inițiativelor de politică individuale prezentate mai sus.

- *Menținerea stabilității financiare, protejarea investitorilor și a consumatorilor, pe baza principiului „aceeași activitate, același risc, aceleași reguli”*

²⁸ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12417-Digital-Services-Act-deepening-the-Internal-Market-and-clarifying-responsibilities-for-digital-services>

²⁹ Comisia revizuieste în prezent normele aplicabile înțelegerilor orizontale și verticale, precum și Comunicarea privind definirea pieței. În plus, în iunie 2020, Comisia a lansat o consultare publică pentru a evalua dacă ar putea fi necesar un nou instrument în domeniul concurenței pentru a aborda problemele structurale de concurență pe care normele de concurență actuale nu le pot aborda în modul cel mai eficient. Mai multe informații cu privire la aceste procese de revizuire sunt disponibile pe site-ul Direcției Generale Concurență: <https://ec.europa.eu/competition/consultations/open.html>

Până în 2024, reglementarea prudentială și în materie de conduită și supravegherea la nivelul UE ar trebui să fie adaptate astfel încât să răspundă exigențelor viitorului aferente noului ecosistem financiar, inclusiv în ceea ce privește instituțiile financiare și furnizorii de tehnologie care pun la dispoziție servicii financiare și care fac obiectul unor reglementări tradiționale.

Întreprinderile – mari și mici – din domeniul tehnologiei intră din ce în ce mai des în zona serviciilor financiare, fie în mod direct, fie în mod indirect. Deși mulți furnizori de tehnologie oferă în prezent plăți și servicii conexe, respondenții la consultarea publică a Comisiei așteaptă o și mai mare dezvoltare a furnizării online a altor servicii financiare, cum ar fi împrumuturile, asigurările și gestionarea activelor pentru consumatori și întreprinderi. Întreprinderile mari din domeniul tehnologiei acționează adesea ca intermediari, combinând diferitele servicii și produse cu servicii financiare conexe, cum ar fi plățile, finanțarea sau asigurările, și devin astfel platforme pentru servicii financiare. Acestea pot extinde rapid serviciile financiare în rândul vastelor lor baze de utilizatori și pot schimba radical structurile pieței, afectând uneori concurența. În fine, întreprinderile mari din domeniul tehnologiei oferă, de asemenea, multe dintre soluțiile tehnologice digitale care sunt utilizate în furnizarea de servicii financiare, inclusiv soluții hardware, software și pe bază de cloud computing pentru industria financiară.

Întreprinderile din domeniul tehnologiei au, prin urmare, multe șanse să devină parte integrantă a ecosistemului financiar, iar majoritatea respondenților la consultarea publică se așteaptă ca riscurile să crească în consecință. Este important să se abordeze toate aceste riscuri, nu numai cele care afectează clienții (deținătorii de polițe, investitorii și deponenții), dar și aspectele mai generale legate de stabilitatea financiară și concurența pe piețele serviciilor financiare. Aceste aspecte sunt semnificative atât în ceea ce privește furnizarea de servicii financiare de către întreprinderi din domeniul tehnologiei, cât și accesul consumatorilor și al întreprinderilor la aceste servicii, precum și posibilele efecte de propagare între părțile financiare și cele nefinanciare ale grupurilor mixte. În acest context, reglementarea și supravegherea ar trebui să fie proporționale, să se bazeze pe principiul „aceeași activitate, același risc, aceleași reguli” și să acorde o atenție deosebită riscurilor aferente operatorilor importanți.

În plus, tehnologia contribuie la întreruperea lanțurilor valorice integrate anterior pentru un anumit serviciu financiar. Deși majoritatea serviciilor financiare erau oferite în mod tradițional de către un singur furnizor, tehnologiile digitale le-au permis firmelor să se specializeze într-o anumită verigă a lanțului valoric. Acest lucru sporește concurența și poate îmbunătăți eficiența, însă sporește, de asemenea, complexitatea lanțurilor valorice, ceea ce îngreunează sarcina autorităților de supraveghere de a avea o imagine de ansamblu asupra riscurilor din lanțul valoric, în special în cazul în care entitățile implicate fac obiectul unor cadre diferite de reglementare și de supraveghere.

Dacă este necesar, Comisia va adapta actualele cadre juridice prudenciale și în materie de conduită ale UE, pentru a continua să mențină stabilitatea financiară și să protejeze clienții în conformitate cu principiul „aceeași activitate, același risc, aceleași reguli”. În acest proces, Comisia va coopera, după caz, cu BCE, cu băncile centrale naționale și cu autoritățile competente.

În primul rând, astfel cum se prevede în strategia privind plățile de retail, Comisia va revizui Directiva privind serviciile de plată și Directiva privind moneda electronică.

În al doilea rând, Comisia va analiza în ce mod se poate asigura o supraveghere cuprinzătoare a lanțurilor valorice mai fragmentate și a noilor furnizori de servicii financiare. O posibilitate, inclusă în propunerea privind criptoactivele înaintată împreună cu prezenta strategie, este instituirea unui colegiu de supraveghere pentru ecosistemul unui anumit lanț valoric de servicii financiare. Acesta ar îmbunătăți cooperarea și ar garanta că niciun risc nu este ignorat.

În al treilea rând, Comisia va explora modalitățile prin care se poate asigura faptul că perimetrul de supraveghere prudențială este suficient de larg pentru a cuprinde riscurile care decurg din furnizarea de servicii financiare de către platforme și întreprinderi din domeniul tehnologiei, precum și de către conglomerate și grupuri tehnico-financiare. În acest scop, Comisia va examina dacă dispozițiile privind supravegherea la nivel de grup cuprinse în legislația UE în domeniul serviciilor financiare, cum ar fi Directiva privind conglomeratele financiare (FICOD), dispun de o marjă instituțională suficient de amplă și de flexibilă pentru a se adapta la o structură a pieței financiare în continuă schimbare, indiferent de structura corporativă și de activitățile principale ale grupului. Supravegherea suplimentară a riscurilor la nivel de grup pe care o implică FICOD ar putea fi, de asemenea, o modalitate de consolidare a cooperării dintre autoritățile de supraveghere sectoriale care ar trebui să aibă o vedere de ansamblu asupra pachetelor de servicii financiare oferite de diverși furnizori.

În al patrulea rând, Comisia analizează necesitatea de a elabora propuneri legislative pentru a aborda riscurile potențiale care decurg din eventualele operațiuni de creditare de mari dimensiuni ale unor întreprinderi aflate în afara perimetrului bancar, care pot implica atât riscuri microprudențiale, cât și riscuri macroprudențiale.

Pentru a pregăti aceste acțiuni, Comisia solicită autorităților europene de supraveghere consiliere cu privire la modul de abordare a chestiunilor legate de principiul „aceeași activitate, același risc, aceleași reguli”, de lanțurile valorice mai fragmentate, de domeniul de aplicare al perimetrului de supraveghere și de riscurile prudențiale legate de împrumuturile nebancale și va decide cu privire la modificările legislative necesare până la jumătatea anului 2022.

- *Protejarea consumatorilor și a interesului public*

UE trebuie să integreze în toate măsurile luate pentru punerea în aplicare a prezentei strategii obiectivul de a consolida capacitățile consumatorilor și a-i proteja în mod continuu, pentru a se asigura că aceștia beneficiază de un acces mai larg, în condiții de siguranță, la produse și servicii inovatoare. Protecția interesului public împotriva riscului de spălare a banilor, de finanțare a terorismului și împotriva oricăror altor abateri aferente domeniului financiar, inclusiv evaziunea fiscală, ar trebui să progreseze în paralel.

Într-o lume digitală, consumatorii și investitorii pot avea acces la o gamă mai largă de servicii financiare, inclusiv la servicii mai ieftine și mai inovatoare. Identitățile digitale interoperabile vor facilita accesul la aceste produse de la distanță și la nivel transfrontalier. În același timp, a existat un consens larg în rândul celor care au participat la consultarea publică referitor la

faptul că pe măsură ce întreprinderile din domeniul tehnologiei vor câștiga cote de piață în domeniul serviciilor financiare, consumatorii se vor confrunta cu riscuri suplimentare, care ar putea include consecințele nedorite ale unei eventuale reduceri a concurenței.

Comisia va integra în implementarea tuturor elementelor prezentei strategii obiectivul de facilitare a accesului consumatorilor la servicii financiare și de abordare în același timp a chestiunii riscurilor cu care se confruntă aceștia. Un nou cadru pentru identificarea de la distanță în condiții de siguranță, menționat în secțiunea 4.1, facilitarea accesului la informațiile publice și un nou cadru privind finanțele deschise, la care se face referire în secțiunea 4.3, sunt aspecte deosebit de importante în acest sens.

Comisia va evalua dacă și în ce mod protecția consumatorilor și aspectele legate de conduită dintr-o serie de reglementări din legislația UE pot fi îmbunătățite pentru a ține seama de noile modalități digitale de furnizare a serviciilor financiare. Cadrul sectorial al serviciilor financiare include o serie de norme în materie de protecție a consumatorilor și a datelor cu caracter personal, inclusiv norme privind conduita profesională, informațiile publice, bonitatea sau consilierea. Directiva privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare stabilește cerințe suplimentare în ceea ce privește vânzările de servicii financiare la distanță. În contextul viitoarelor revizuri legislative, Comisia va evalua în mod sistematic dacă normele de protecție a consumatorilor și cadrul de reglementare pentru combaterea spălării banilor, a finanțării terorismului și a oricăror altor abateri din domeniul financiar, inclusiv evaziunea fiscală, sunt adecvate pentru lumea digitală și va propune modificări legislative atunci când va fi necesar.

În fine, pentru a se asigura informarea consumatorilor europeni cu privire la aceste oportunități și a se garanta capacitatea produselor și a serviciilor financiare digitale de a-și îndeplini potențialul de combatere a excluziunii financiare, Comisia este pregătită să contribuie la finanțarea programelor de alfabetizare financiară axate pe digitalizare care urmează să fie puse în aplicare de către statele membre, de exemplu prin intermediul Serviciului de sprijin pentru reforme structurale. De asemenea, Comisia va lua în considerare în mod corespunzător aspectul digital al acțiunilor propuse în domeniul alfabetizării financiare în planul de acțiune privind uniunea piețelor de capital.³⁰

- *Consolidarea rezilienței operaționale digitale*

Consolidarea rezilienței operaționale digitale a participanților la piețele financiare este o măsură transversală necesară. Dependența tot mai mare de tehnologiile digitale și de tehnologiile la distanță ca urmare a pandemiei de COVID-19 a ilustrat din nou acest lucru. UE nu își poate permite să se regăsească în situația în care reziliența operațională și securitatea infrastructurii și a serviciilor sale financiare digitale sunt puse sub semnul întrebării. De asemenea, este necesar să se reducă la minimum riscul ca fondurile clienților să fie furate sau ca datele acestora să fie compromise. Pe lângă prezenta strategie, Comisia înaintează astăzi o propunere menită să consolideze reziliența operațională a sectorului

³⁰ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „Uniunea piețelor de capital pentru cetățeni și întreprinderi – un nou plan de acțiune”, COM(2020)590.

financiar. Aceasta completează revizuirea în curs a Directivei privind securitatea rețelilor și a sistemelor informatice³¹.

Acțiuni-cheie

Comisia va propune, până la jumătatea anului 2022, adaptările necesare la cadrul legislativ existent în materie de servicii financiare în ceea ce privește protecția consumatorilor și normele prudențiale, pentru a proteja utilizatorii finali de finanțe digitale, a menține stabilitatea financiară, a proteja integritatea sectorului financiar al UE și a asigura condiții de concurență echitabile.

Comisia prezintă astăzi o propunere privind **un nou cadru al UE pentru consolidarea rezilienței operaționale digitale**.

5. Concluzie

Prezenta strategie identifică principalele priorități și obiective pentru finanțele digitale în Europa în următorii patru ani, pe baza răspunsurilor obținute în urma unor contacte ample cu părțile interesate.

Pentru a atinge aceste obiective, Comisia se angajează să adopte o serie de măsuri importante.

În plus, părțile interesate din sectorul privat, autoritățile naționale și UE trebuie să colaboreze îndeaproape. Pornind de la acțiunile de informare privind finanțele digitale, Comisia încurajează consumatorii, întreprinderile, firmele financiare consacrate, noile societăți de tehnologie financiară și angajații acestora să se implice activ în punerea în aplicare a prezentei strategii. Comisia va coopera cu legiuitorii și cu comunitatea de supraveghere atât la nivel european, cât și la nivel național. Statele membre și autoritățile naționale de supraveghere ar trebui să își continue și să își extindă numeroasele inițiative inovatoare, amplificând efectele acestora dincolo de piețele naționale, pentru a cuprinde piața unică a UE în ansamblu.

Dacă acționăm împreună, Europa poate să fie un lider în domeniul finanțelor digitale, să sprijine redresarea economică și să aducă beneficii cetățenilor și întreprinderilor europene.

³¹ Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelilor și a sistemelor informatice în Uniune (JO L 194, 19.7.2016, p. 1).